

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Ote: Maakuntahallitus 22.10.2018 § 130 Alueellisen junaliikenteen järjestämisen pilottihanke sekä osto- ja velvoiteliikenteen kehittäminen 2020-2022

Läsnäolijat	1
130 § Alueellisen junaliikenteen järjestämisen pilottihanke sekä osto- ja velvoiteliikenteen kehittäminen 2020-2022	2
Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	6

Kokoustiedot	Aika	22.10.2018 klo 10.00 – 12.04	
	Paikka	Satakuntaliiton virasto, Pohjoisranta 11 D, 28100 Pori	
Osallistujat Päätöksentekijät		Henkilökohtainen varajäsen	
		(*) Kallio Reijo, puh.joht.	() Salonen Kristiina
		(*) Holmlund Anne, varapj. § 126-133, 135-138	() Puolakka Kristiina
		(-) Ervelä Mari	(-) Rosenberg Irmeli
		(*) Huhtala Johanna	() Vaitiniemi Ari
		(*) Huhtanen Riikka	() Lankinen Satu
		(*) Kivenmaa Harri § 126-131	() Helander-Nieminen Eija
		(-) Kähkönen Kari	(*) Aromaa Jaakko
		(-) Lehmussalmi Riina	(*) Kalliokorpi Sari
		(*) Mansikkamäki Kati	() Koivisto Jari
		(-) Marttinen Matias	(*) Saarela Jere
		(*) Pajukoski Jari	() Välikynen Jari-Matti
		(*) Riuttamäki Simo	() Salonen Tomi
		(*) Simula Antti	() Jalonen Vesa
Maakuntavaltuuston puheenjohtajat		(*) Vasama Juha, pj. (*) Kaunisto Mikko, I vpj. (*) Rauta Markku, II vpj. § 126-131 (*) Huhtanen Tapio, III vpj.	
Muut osallistujat		(*) Aro-Heinilä Asko, vt. maakuntajohtaja, <i>esittelijä</i> (*) Laitinen Katja, vs. aluekehitysjohtaja (*) Liuska-Kankaanpää Päivi, alueiden käytön johtaja (-) Leino Tiina, viestintäsuunnittelija (*) Hentunen Karolina, vs. hallintojohtaja, <i>pöytäkirjanpitäjä</i>	
Allekirjoitukset		<i>Reijo Kallio</i> Puheenjohtaja	<i>Karolina Hentunen</i> Pöytäkirjanpitäjä
Käsitellyt asiat		126 – 138 §:t	
Pöytäkirjan tarkastus		Paikka ja aika Porissa 22.10.2018	
		Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty <i>Johanna Huhtala</i> <i>Jaakko Aromaa</i>	
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä		Paikka ja aika Yleisessä tietoverkossa www.satakunta.fi 23.10.2018 alkaen. vs. hallintojohtaja Karolina Hentunen	

22.10.2018

MH 9/2018

130§ ALUEELLISEN JUNALIIKENTEEN JÄRJESTÄMISEN PILOTTIHANKE SEKÄ OSTO- JA VELVOITELIIKENTEEN KEHITTÄMINEN 2020-2022

SL/175/03.07.01/2018

Taustaa:

Liikenne- ja viestintäministeriö suunnittelee rautateiden osto- ja velvoiteliikenteen seuraavaa kautta vuodesta 2020 alkaen. Tulevalla kaudella on tarkoitus myös pilotoida yhdessä alueiden kanssa alueellista liikennettä. Ministeriö toivoo laajasti tietoa ja näkemyksiä alueiden liikkumistarpeista ja osto- ja velvoiteliikenteen mahdollisesta tulevasta tarjonnasta.

Hallituksen linjauksen mukaisesti rautateiden henkilöliikennepalvelut avataan kilpailulle vaiheittain. Ensimmäisenä kilpailutetaan Etelä-Suomen taajamajunaliikenne. Kilpailutetun liikenteen on tarkoitus alkaa kesäkuussa 2022. Hallitus on myös esittänyt, että maakuntaudistuksen yhteydessä annettaisiin maakunnille toimivalta oman alueensa junaliikenteeseen, jolloin niiden on mahdollista järjestää liikennettä omista tarpeistaan käsin.

Uuden ostoliikennesopimuksen ja velvoitepäätöksen valmistelu antaa LVM:n mukaan tilaisuuden tarkastella myös alueellisen liikenteen tulevaisuutta. Valmistelu on tarkoitus toteuttaa siten, että kuntien ja alueiden tarpeet voidaan ottaa aiempaa paremmin huomioon. Tarkoitus on selvittää käytännön tasolla, millaisia vaikutuksia alueiden omista lähtökohdista suunnitellulla aikataulurakenteella on kustannuksiin ja matkustusmääriin. Tästä syystä LVM pyytää viranomaistahoja ilmoittamaan kiinnostuksensa osallistua pilottiyhteistyöhön uuden ostoliikennesopimuksen ja velvoitepäätöksen valmistelussa ja toteutuksessa.

Pilottihanke voitaisiin käynnistää aikaisintaan joulukuusta 2019 alkaen LVM:n osto- ja velvoiteliikennekokonaisuuksien puitteissa. Pilotti on määrä toteuttaa hakumenettelyllä siten, että esimerkiksi kunnat ja maakuntien liitot voisivat muodostaa yhteenliittymiä ja hakea mukaan pilottiin.

LVM pyytää lausunnot ja pilottiehdotukset 23.10.2018 klo 16.15 mennessä.

LVM valitsee varsinaiseen pilottiin mukaan 1–3 aluetta, joiden kanssa laaditaan yhteiset junaliikenteen aikataulusuunnitelmat. Tämän jälkeen liikennöinnistä pyydettäisiin tarjousta VR:ltä. Pilotti-hankkeiden tavoitteena tulee olla matkustajamäärien ja joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen. LVM vastaisi tässä vaiheessa varsinaisesta hankinnasta, ja maakunnallisesti suunniteltu liikenne olisi osa ministeriön ja VR:n välistä sopimusta.

Tarkoitus on selvittää käytännön tasolla, millaisia vaikutuksia alueiden omista lähtökohdista suunnitellulla aikataulurakenteella on kustannuksiin ja matkustusmääriin. Parhaiten tällaista tietoa saadaan LVM:n mukaan konkreettisten kokeilujen avulla.

Satakuntaliiton lausunto rautateiden osto- ja velvoiteliikenteen kehittämisestä 2020-2022 sekä alueellisen junaliikenteen pilottihakemus Rauma – Kokemäki – Tampere välille

Osto- ja velvoiteliikenteen kehittäminen:

Pori-Harjavalta-Kokemäki -liikennekäytävä on yhdyskunta- ja aluerakenteeltaan nauhakaupunki ja elinvoiman, aluetalouden ja kansantalouden mielessä merkittävä työssäkäyntivyöhyke. Vyöhykkeen elinkeinoelämä on riippuvainen liikkuvasta työvoimasta, joka asuu ja toimii joustavasti eri osissa käytävää ja sen läheisillä alueilla. Liikennekäytävä ja yhteydet Tampereen suuntaan ovat työmatkaliikenteen lisäksi merkittäviä myös opiskelijoiden liikkumisen kannalta.

Pori-Harjavalta-Kokemäki -liikennekäytävän maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelu sekä liikennepalveluiden toteuttaminen ovat vahvasti sidoksissa raideliikenteeseen. Kaupungit ja kunnat ovat kehittäneet asemanseutuja liikennejärjestelmän solmukohtina ja uudenlaisen liiketoiminnan syntypaikkoina (esim. Porin matkakeskus ja citylinja-bussiliikenne).

Porin ja Tampereen välillä liikennöi 18 junavuoroa, joista kymmenen ajetaan kaikkina viikonpäivinä. Liikennöinti toimii nykyisessä täydennetyssä laajuudessaan tyydyttävästi. Aamuvuoroilla ja kahden tunnin vuorovälillä varmistetaan opiskelijoille ja työssäkäyville kohtuullinen joukkoliikenteen palvelutaso. Samalla edistetään alueen elinkeinotoimintaa ja saadaan syöttöliikenteen avulla lisää asiakkaita käyttämään kaukoliikenteen junia ja muita liikennepalveluja. Merkittävien palvelutasopuute on Porista lähtevän myöhäisemmän iltavuoron puuttuminen (viimeinen vuoro klo 18.15).

Alueella on kuitenkin selkeä tarve laajentaa henkilöliikennettä myös yhteysvälille Rauma-Kokemäki. Asiasta on tehty selvityksiä (mm. 2017). Käynnistyessään henkilöliikenne lisäisi junalla matkustavien osuutta ja toimisi syöttöliikenteenä Pori-Tampere –radalle. Lisäksi liikennöinnin uudelleen käynnistäminen mahdollistaisi pitemmällä tähtäimellä ympäristö- ja ilmastotavoitteiden mukaisen raidelähiliikenteen kehittämisen Pori-Tampere –radalla. Satakunnan lisäksi radan henkilöjunaliikenne on tärkeä myös Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteelle. Tampereen seudulla on varauduttu kehittämään lähijunaliikennettä Porin suuntaan.

Rauma-Kokemäki-Tampere –raidelähiliikenne mahdollistaisi myös Pori-Tampere-Helsinki -henkilöliikenteen nopeuttamisen eriyttämällä kauko- ja lähiliikennettä. Tehdyistä raideinvestointi- ja kalustoparannuksista huolimatta palvelutaso Porista Tampereen kautta Helsinkiin on edelleen puutteellinen. Matka-aika Porista Helsinkiin on 3.24-4.14, kun tavoiteltava aika ensivaiheessa on alle 3 tunnin ja 2020-luvun alussa 2.30. Tästä näkökulmasta olisi hyvä pohtia myös mm. radalla kulkevan tavaraliikenteen ja henkilöliikenteen aikataulujen välistä suhdetta ja keskinäistä priorisointia, koska kohtauspaiikkoja on Porin ja Tampereen välillä runsaasti. Raideyhteyden nopeuttamisesta on laadittu pitemmän tähtäimen kehittämissuunnitelma (Sito 2012) ja lyhyemmän tähtäimen ehdotusmuistio.

Matkustajamäärien lisääntyessä kaukoliikenteen saaminen itsensä kannattavaksi tulee olla tavoitteena, mutta vielä tässä vaiheessa nykyinen vuorotarjonta kaukoliikenteessä on kuitenkin voitava turvata valtion osto- ja velvoiteliikenteen avulla.

Seudun joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten käytössä on kilpailutuksien tuloksena liikenteenharjoittajien lippujärjestelmiä. Tarjouskilpailuissa on vaadittu, että

22.10.2018

MH 9/2018

tietyt lipputuotteet käyvät kilpailutetussa liikenteessä. Seudullisten lipputuotteiden yhteyskäyttö junaliikenteessä on neuvoteltavissa ja standardin mukaista.

Satakuntaliitto pitää alueensa kuntien, elinkeinoelämän ja asukkaiden kannalta välttämättömänä, että LVM turvaa osto- ja velvoiteliikenteen sopimuksessa vuosille 2020-2022 Pori-Tampere -yhteysvälin nykyisen palvelutarjonnan siten, että se edelleen palvelee työmatka- ja opiskeluliikennettä molempiin suuntiin, sekä esittää tarjontaa täydennettäväksi Porista lähtevällä myöhäisemmällä iltavuorolla.

Liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta Satakuntaliitto kannattaa lämpimästi liikenne- ja viestintäministeriön esittämää pilottiyhteistyötä, jonka lähtökohtana on alueiden tarpeiden huomioon ottaminen nykyistä paremmin. Raideliikenteen alueelliseen järjestämiseen (pl. mahdolliset pienet asemia koskevat infrainvestoinnit) tulee kuitenkin kaikissa tapauksissa osoittaa valtion rahoitus todellisten kustannusten mukaisena.

Alueellisen junaliikenteen pilottihakemus Rauma-Kokemäki-Tampere välillä

Nykyiset joukkoliikenneyhteydet Rauman ja Tampereen välillä ovat heikot. Junayhteyksiä ei ole lainkaan ja nopein linja-autoliikenteen vuoro kestää ajallisesti 2 tuntia ja 45 minuuttia. Esimerkiksi Raumalta Tampereelle kahdeksaksi tuleva linja-autovuoro kestää ajallisesti 3 tuntia ja 5 minuuttia. Vuoroja ei voi mitenkään pitää houkuttelevina ja palvelutasoltaan kohtuullisina, kaupunkien maantieteellisen välimatkan ollessa noin 142 kilometriä. Nykyinen vuorotarjonta, raumalaisen julkisen liikenteenkäyttäjän näkökulmasta, vastaa ainoastaan pakkokäyttäjän matkustustarpeita, kun omalla henkilöautolla matka-ajan taittaa ajallisesti noin 1 tuntiin ja 45 minuuttiin. Rauman ja Tampereen välillä on olemassa matkustuspotentiaalia joukkoliikenteessä nykyistä paljon enemmän, jos palvelutaso saadaan käyttäjille houkuttelevammaksi. Rauman ja Tampereen välisen junaliikenteen auetessa myös kansalliset yhteydet muihin kaupunkeihin muuttuvat raumalaisille paljon nykyistä houkuttelevammiksi. Rauman saavutettavuus paranee myös oleellisesti muilta paikkakunnilta matkustaessa. Tämän hetkiset yhteydet Raumalle ovat heikot.

Rauman seudulla on joillakin toimialoilla työvoimapulaa ja kaupungin saavutettavuuden parantuminen parantaisi työvoiman saantia merkittävästi. Rauman työttömyysprosentti on noin kahdeksan. Rauman seudulla on isoja kansainvälisiä yrityksiä, jotka tarvitsevat asiantuntijatyövoimaa, jolloin saavutettavuus tulee ratkaisevaksi tekijäksi houkuttelevuuden kannalta. Suurilla yrityksillä on tulevaisuudessa tulossa myös mittavia ja pitkäkestoisia yrityshankkeita joiden työllisyysvaikutus alueella tulee olemaan iso. Rauman kaupunki on myös merkittävä matkailukohde kahden Unescon maailmanperintökohteen haltijana.

Rauman-Kokemäen ja Tampereen välisen junaliikenteen pilottia haetaan seudullisen joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattamiseksi. Tarkoituksena on, että tulevilla vuoroilla nopeutettaisiin Porin ja Tampereen välisiä junavuoroja, kun Rauman ja Tampereen väliset tulevat junavuorot hoitaisivat matkustuksen Kokemäeltä eteenpäin väliasemien Vammalan, Karkun, Nokian kautta Tampereelle. Pori – Tampere vuorot voisivat mennä Kokemäen ja Tampereen välin suoraan pysähtymättä väliasemien kautta. Näin parannettaisiin ilmastönäkökohdatkin huomioon ottavasti myös raideliikenneyhteyksiä pääkaupunkiseudulta Satakuntaan ja Satakunnasta pääkaupunkiseudulle (Pori / Rauma – Tampere – Helsinki).

Pilotissa haetaan Rauman ja Tampereen välille lisävuoroja, jotka olisivat synkronoitavissa Kokemäellä seuraaviin Porin ja Tampereen välisiin vuoroihin: Porista klo 5:20, 6:15 ja 7:15 lähteviin vuoroihin sekä Tampereelta klo 16:15, 18:15 ja 20:07

22.10.2018

MH 9/2018

lähteisiin vuoroihin. Lopullinen pilotoinnin yhteysvälin vuorotarjonta muodostuisi junakierrollisesti optimaalisimmalla tavalla.

Pilotin toteutumisen myötä Rauman kaupunki on sitoutunut selvittämään mahdollisuutta aloittaa kokeilu samalla ajanjaksolla kutsuohjatusta liikenteestä Rauman tulevalle seisakkeelle. Kokeilun tarkoituksena olisi saattaa matkustajia eri Rauman asuinalueilta junaan ja junasta takaisin kotiin "last mile" -periaatetta noudattaen. Kutsuohjattu matka sisältyisi junalipun hintaan, eli junalippua näyttämällä matkasta ei perittäisi erikseen hintaa.

Pilotointihakemuksen liitteinä ministeriölle lähetetään Rauman kaupungin vuonna 2017 teettämä jatkoselvitys henkilöliikenteen palauttamisesta ja vuonna 2015 valmistunut Rauman ja Kokemäen välin esiselvitys mahdollisuudesta käynnistää henkilöjunaliikenne, sekä seisakesuunnitelma ja –havainnekuva. Selvityksissä avataan Rauman ja Kokemäen välin liikenteen tarpeita ja mahdollisuuksia yksityiskohtaisemmin (mm. kysyntäpotentiaali ja tarvittava infrastruktuuri). Pilotin toteutukseen on käytettävissä henkilöresursseja mm. Rauman kaupungilta.

Satakunnan toimijat ehdottavat alueellisen junaliikenteen järjestämisen pilottihankkeeksi Rauma-Kokemäki-Tampere –henkilöraide liikenteen käynnistämistä. Rauman kaupungin maakunnallinen henkilöjunatyöryhmä on käsitellyt asiaa 20.9.2018, Rauman kaupunginhallitus 1.10.2018, Satakunnan maakunnallinen jatkuvan liikennejärjestelmätöryhmä 8.10.2018 ja Pori-Tampere –ratatyöryhmä 9.10.2018. Myös em. toimielinten kokousasiakirjat toimitetaan ministeriölle.

Lausuntopyyntö:

<http://www.satakuntaliitto.fi/sites/satakuntaliitto.fi/files/tiedostot/Liikenne/LVM%20lausunto%20%20ja%20ilmoittautumispyynt%C3%B6.pdf>

Linkit esi- ja jatkoselvityksiin:

<http://www.satakuntaliitto.fi/sites/satakuntaliitto.fi/files/tiedostot/Liikenne/Kokem%C3%A4ki-Rauma%20selvitys.pdf>

http://www.satakuntaliitto.fi/sites/satakuntaliitto.fi/files/tiedostot/Liikenne/RaumaHL_jatko_selvitys_2017-01-10.pdf

Valmistelija: maakunta-asiamies Marika Luoma
alueiden käytön johtaja Päivi Liuska-Kankaanpää
vt. maakuntajohtaja Asko Aro-Heinilä

Täytäntöönpano: kirjaamo@lvm.fi (asianumero LVM/1620/08/2018)

Vt. maakuntajohtaja: Esitän, että maakuntahallitus hyväksyy edellä esitellyn lausunnon rautateiden osto- ja velvoiteliikenteen kehittämiseksi 2020 – 2022.

Lisäksi esitän, että maakuntahallitus omalta osaltaan hyväksyy edellä esitellyn alueellisen junaliikenteen pilottihakemuksen välille Rauma – Kokemäki – Tampere.

Maakuntahallitus: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pori 22.10.2018

Otteen oikeaksi todistaa

Pöytäkirjanpitäjä

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät 126-131, 133-138

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät 132

Hallintolainkäyttöl 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Satakuntaliitto
Maakuntahallitus
PL 260
28101 PORI

Pykälät

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

Valitusviranomaisen ja valitusaika		
<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p>		
Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Turun hallinto-oikeus PL 32, 20101 Turku	Valitusaika 30 päivää
Kunnallisvalitus, pykälät	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	Valitusaika () päivää
Hallintovalitus, pykälät		
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika () päivää () ()
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.		
Valituskirja		
<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none">- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite- päätös, johon haetaan muutosta- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi- muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirja on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä, päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>		
Valituskirjojen toimittaminen		
<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p>		
Valituskirjelmät voi toimittaa: myös nimi, osoite ja postiosoite: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät	
Valituskirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät	
Lisätietoja		
<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.</p>		
Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen		

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.
pöytäkirjaan

Liitetään